

Μάθημα/Τάξη:	Νεοελληνική Γλώσσα Α' Γυμνασίου
Όνοματεπώνυμο Μαθητή:	
Ημερομηνία:	11/11/2019
Επιδιωκόμενος Στόχος:	

Διαγώνισμα 1^ο Κύκλου

Κείμενο Α

Οι δύο πλευρές της επιστημονικής εξέλιξης

Η μεγάλη πρόοδος που πραγματοποιήθηκε, ιδιαίτερα στις θετικές επιστήμες τον 20ό αιώνα, είχε ως αποτέλεσμα ριζικές αλλαγές στην οικονομική, την κοινωνική και την ατομική ζωή. Με την ανάπτυξη της βιολογίας, της χημείας και της ιατρικής αντιμετωπίστηκαν πολλές ασθένειες, που ήταν προηγουμένως θανατηφόρες, και ο μέσος όρος ζωής έχει αυξηθεί στις αναπτυγμένες χώρες στα 72 περίπου χρόνια (από 37 που ήταν το 1914). Η φυσική, με τη διάσπαση του ατόμου, άνοιξε τον δρόμο για άγνωστους ως τώρα χώρους. Μετά τη φρίκη που προκάλεσε η ατομική βόμβα το 1945, οι επιστήμονες στρέφονται προς ειρηνικές εφαρμογές της τεράστιας δύναμης του ατόμου και στο τέλος του αιώνα μας βρισκόμαστε μπροστά σε επιτεύγματα, που και ο πιο ευφάνταστος νους δε θα μπορούσε να συλλάβει. Παρά το γεγονός, όμως, ότι στην εποχή μας η επιστήμη έχει λύσει πολλά από τα προβλήματα που βασάνιζαν επί αιώνες τον άνθρωπο, δεν έχουν αποφευχθεί ακόμη οι αρνητικές συνέπειες από την αλόγιστη χρήση των αγαθών που προσφέρει η τεχνολογική πρόοδος. Η μόλυνση του περιβάλλοντος – απειλητική για τη ζωή στον πλανήτη μας – ο καταναλωτισμός, η απομάκρυνση από τις αιώνιες αξίες που γέννησαν και συντήρησαν τον πνευματικό μας πολιτισμό αποτελούν αρνητικές συνέπειες της τεχνολογικής προόδου στο κατώφλι του 21^ο αιώνα. Η προσπάθεια, εντούτοις, των επιστημόνων και των κρατών για την εξουδετέρωση των αρνητικών αυτών αποτελεσμάτων επιτρέπει την αισιοδοξία ότι μια καλύτερη εποχή έρχεται για τον άνθρωπο.

Ιστορία Νεότερη και Σύγχρονη Γ' Γυμνασίου, ΟΕΔΒ, 2002

ΘΕΜΑΤΑ

A.1. Να διατυπώσετε το θέμα του κειμένου σε 40-50 λέξεις.

Μονάδες 30

B.1 Το παραπάνω κείμενο θα μπορούσε, κατά τη γνώμη σας, να χαρακτηριστεί ως πολυτροπικό; Τεκμηριώστε συνοπτικά την απάντησή σας.

B.2. Να γράψετε συνοπτικά τη μέρη δομής της παραγράφου.

B.3. Να αναφέρετε τρία χαρακτηριστικά του γραπτού λόγου που υπάρχουν στο κείμενο που σας δόθηκε. Τεκμηριώστε την απάντησή σας με στοιχεία από το κείμενο.

B.4. Να χαρακτηρίσετε καθεμία από τις προτάσεις που ακολουθούν ως αποφαντική, ερωτηματική, προστακτική ή επιφωνηματική.

α) Τι υπέροχος καιρός σήμερα!

β) Πότε θα βγούμε βόλτα;

γ) Τη Δευτέρα γράφουμε διαγώνισμα.

δ) Μη με ξαναπάρεις τηλέφωνο!

Μονάδες 30

Γ. Έχετε πληροφορηθεί πως ένας παιδικός σας φίλος αντιμετωπίζει δυσκολίες στην προσαρμογή του στο νέο του σχολείο και γενικά δεν του αρέσει καθόλου το καινούργιο σχολικό περιβάλλον. Να γράψετε μια επιστολή 200 λέξεων περίπου, όπου θα τον εμψυχώνετε και θα του προτείνετε τρόπους έτσι ώστε να επικοινωνήσει καλύτερα και να έρθει πιο κοντά με τους καινούργιους του συμμαθητές.

Μονάδες 40

B Κείμενο Λογοτεχνικό

Δημήτρης Γκιώνης «Τώρα θα δεις...»

Το σχολείο μόνιμος βραχνάς* αλλά και καταφύγιο. Γιατί όταν δεν είχε σχολείο, είχε δουλειά στο μαγαζί, θελήματα στο σπίτι. Μόνο που στο σχολείο έπρεπε να είσαι πάντα διαβασμένος και προσεχτικός, γιατί διαφορετικά έπεφτε ραβδί. Αυτά τα αναθεματισμένα μέρη του λόγου.

— Πόσα είναι, Κούκο; Ρώτησε την ημέρα εκείνη ο Τζαναβάρας και ήμουν βέβαιος ότι ευχόταν να μην τα ξέρω για να με λιανίσει.

— Δέκα.

— Για πες τα...

— Άρθρο, όνομα ουσιαστικό, επίθετο, αντωνυμία, ρήμα, πρόθεση...

— Αυτά είναι έξι, δεν είναι δέκα. Τι τά 'κανες τ' άλλα;

Φτου κι απ' την αρχή:

— Άρθρο, όνομα ουσιαστικό, επίθετο, αντωνυμία, ρήμα...

— Τώρα τά 'βγαλες πέντε! Είσαι με τα καλά σου;

—

— Όρθιος, εκεί με τους άλλους!

Ευτυχώς που υπήρχε παρέα, η οποία έφτασε στο τέλος να είναι αριθμητικά μεγαλύτερη από τα μέρη του λόγου.

— Γιατί δε διαβάσατε, ρε; Τσίριξε.

Τσιμουδιά.

Από ένα αστραφτερό χαστούκι στον καθένα. Και καθώς το δεχτήκαμε όλοι περίπου ατάραχοι, μας περνάει και δεύτερο χέρι από το άλλο μάγουλο. Και κάποια στιγμή βγάζει αφηνιασμένος τη λουρίδα και μας λιανίζει τα πόδια.

— Αύριο να μου τό 'χετε γράψει είκοσι φορές στο τετράδιο και να το ξέρετε φαρσί!

Απόσπασμα από το έργο «Τώρα θα δεις...». Εκδόσεις Καστανιώτη, Αθήνα 1994

*βραχνάς: έννοια, πρόβλημα.

ΘΕΜΑΤΑ

A. Να διατυπώσετε το θέμα του αποσπάσματος σε 30-40 λέξεις.

Μονάδες 30

B.1. Να βρείτε και να καταγράψετε 3 λέξεις ή φράσεις μέσα στο κείμενο που χρησιμοποιούνται μεταφορικά. (Μονάδες 15)

B.2. Να χαρακτηρίσετε τον δάσκαλο. (Μονάδες 15).

Μονάδες 30

Γ. Το απόσπασμα αναφέρεται στο σχολείο μιας παλιότερης εποχής, όπου ο δάσκαλος είχε το δικαίωμα να χρησιμοποιεί βία πάνω στους μαθητές του. Ποια είναι η προσωπική σας γνώμη για αυτή την πρακτική; Να την αναπτύξετε σε μια παράγραφο 70-80 λέξεων.

Μονάδες 40